

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Gheorghe Serghienco,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Serghienco împotriva lui Nicolae Visan cu privire la înlăturarea obstacolelor la folosirea terenului prin tăierea nucului și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Gheorghe Serghienco și s-a menținut hotărârea din 11 noiembrie 2022 a Judecătoria Ungheni, sediul Central,

*(Dosarul Nr.2ra-888/23
Nr. PIGD 2-21077366-01-2ra-27062023)*

Recurs declarat până la 01 septembrie 2023, temeiurile nu se încadrează în art.432 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă. Recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Au examinat anterior cauza judecătoria:

Prima instanță: Judecătoria Ungheni, sediul Central (M. Stratan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, A. Bostan, Gr. Dașchevici)

20 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de către Gheorghe Serghienco,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din
Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Malanciuc
Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 mai 2021, Gheorghe Serghienco a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Visan cu privire la înlăturarea obstacolelor la folosirea terenului prin tăierea nucului și încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că locuiește cu familia într-o casa proprie în sat. XXXX, raionul Ungheni. Terenul aferent casei de locuit este cu suprafața de 0,1472 ha. Iar, cu pârîtul Nicolae Visan este vecin, deoarece terenurile aferente caselor lor de locuit sunt învecinate.

3. Suplimentar în motivarea acțiunii a susținut că la o depărtare doar de numai 70 cm de hotarul ce-i desparte, în gospodăria lui Nicolae Visan crește un nuc cu o înălțime de aproximație 15 metri și foarte rotat.

4. A invocat reclamantul că nucul îi umbrește o parte din terenul aferent casei lui de locuit, în legătură cu ce este imposibil să cultive viță de vie și legume, deoarece umbra lui împiedică dezvoltarea culturilor, suportând pagube considerabile în fiecare an.

5. A menționat reclamantul că Nicolae Visan a devenit proprietarul casei și terenului aferent casei de locuit în baza contractului de donație din 28 septembrie 2017. Tot atunci, s-a înțeles cu vecinul Nicolae Visan să taie nucul și un cireș mare ce creștea în apropierea hotarului pentru a nu-i crea obstacole la folosirea terenului aferent casei sale de locuit. În primăvara anului trecut pârâțul a tăiat cireșul și i-a promis că, în toamna anului 2020, după culesul nucilor o să taie și nucul. Însă, în toamna anului respectiv, Nicolae Visan a refuzat să mai taie nucul, fără a oferi careva argumentări.

6. Prin urmare, a susținut reclamantul că a fost nevoit să se adreseze la Administrația Publică Locală, Primăria Cetireni, raionul Ungheni, să solicite intervenirea Administrației Publice Locale, în soluționarea problemei abordate.

7. La 26 martie 2021, la fața locului pentru verificarea argumentelor expuse în cerere s-a deplasat o comisie a primăriei, care a constatat că nucul din grădina lui Nicolae Visan crește la o distanță mai mică de 2 metri de la hotarul ce-i desparte terenurile aferente caselor lor de locuit. În actul întocmit de comisia primăriei din 26 martie 2021, se indică și faptul că, este în drept să-i ceară lui Nicolae Visan tăierea nucului, propunându-le să soluționeze litigiul apărut pe cale amiabilă, însă Nicolae Visan nu a fost de acord.

8. A mai menționat reclamantul că pentru a rezolva problema respectivă s-a adresat prin telefon și la Inspectoratul de Poliție Ungheni. Însă, Inspectoratul de Poliție Ungheni verificând argumentele expuse de Gheorghe Serghienco a constatat și faptul că, în acțiunile lui Visan Nicolae nu sunt elementele constitutive ale unei infracțiuni ori a unei contravenții și i-a recomandat să se adreseze în instanța de judecată cu soluționarea acestei probleme.

9. La 21 aprilie 2021, s-a adresat cu o cerere prealabilă și Consiliului Local al primăriei satului XXXX, raionul Ungheni, solicitând ajutor în soluționarea litigiului apărut între el și pârât.

10. Prin răspunsul Primăriei Cetireni, r-lui Ungheni din 29 aprilie 2021, se confirmă faptul că, nucul din grădina lui Nicolae Visan se află la o depărtare de 0,70 metri de hotarul ce-i desparte, fapt confirmat de actul comisiei primăriei din 21 aprilie 2021, recomandându-i să se adreseze în judecată cu această întrebare.

11. Astfel, prin cerere a solicitat reclamantul obligarea lui Nicolae Visan să taie nucul ce crește pe terenul aferent casei sale de locuit din satul Cetireni, raionul Ungheni la o distanță mai mică de 1(unu) metru de la hotarul ce le desparte terenurile aferente caselor lor de locuit și încasarea de la Nicolae Visan, în beneficiul lui Gheorghe Serghienco taxa de stat 100 de lei, pentru asistența juridică 700,0 de lei și cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 1500,00 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

12. Prin hotărârea din 11 noiembrie 2022 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, acțiunea depusă de Gheorghe Serghienco, s-a respins integral (f.d.60; 67/74).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

13. La 09 decembrie 2022, Gheorghe Serghienco a depus apel nemotivat (f.d.66), iar la 07 februarie 2023, prin intermediul poștei terestre (f.d.88), a depus apel suplimentar împotriva hotărârii din 11 noiembrie 2022 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d.85/87).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

14. Prin decizia din 23 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Gheorghe Serghienco și s-a menținut fără modificări hotărârea din 11 noiembrie 2022 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central (f.d.101/108).

15. În susținerea soluției sale instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 586, art.598 alin.(1) – (3) din Codul civil, art. 40 din Legea nr. 1515 din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător, pct. 21, 22, 24 din Regulamentului cu privire la autorizarea tăierilor în fondul forestier și

vegetația forestieră în afara fondului forestier, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 27 din 19 ianuarie 2004, prevederile Legii cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, a Regulilor sanitare în pădurile Republicii Moldova și altor acte legislative și normative în vigoare, și a constatat că, tăierile arborilor și arbuștilor din spațiile verzi ale localităților urbane și rurale se autorizează: a) în pădurile-parc, parcuri și grădini – în baza amenajamentelor silvice, iar în cazurile tăierilor de igienă – în baza actului de cercetare fitosanitară a arboreturilor, precum și actelor inspectării, întocmite de agențiile ecologice, privind autenticitatea datelor din scrisoarea oficială depusă de beneficiar, cu luarea în considerare a situației pe teren; b) în alte categorii de spații verzi – în baza actului de cercetare fitosanitară a arboreturilor și actelor inspectării, întocmite de agențiile ecologice, privind autenticitatea datelor din scrisoarea oficială depusă de beneficiar, cu luarea în considerare a situației pe teren.

16. Pentru eliberarea autorizației este necesar de a prezenta următoarele documente: actul de cercetare fitosanitară a arboreturilor, conform Regulilor sanitare în pădurile Republicii Moldova; actele inspectării, întocmite de agențiile ecologice, privind autenticitatea datelor din scrisoarea oficială depusă de beneficiar, cu luarea în considerare a situației pe teren; avizul favorabil al unității silvice teritoriale sau al autorității silvice centrale.

17. La fel, a stabilit că, în perdelele de protecție amplasate pe terenuri cu destinație agricolă, perdele forestiere de protecție și plantații de arbori și arbuști situate de-a lungul căilor de comunicație (limitrofe drumurilor și căilor ferate) tăierile se autorizează de către agențiile ecologice.

18. A mai conchis instanța de apel că nu este necesară autorizația agențiilor ecologice pentru efectuarea tăierilor vegetației forestiere provenite din lăstari și semințe aflate în afara plantațiilor forestiere proiectate: în zonele de protecție a liniilor de transport al energiei electrice, liniilor de comunicații, terasamentelor de cale ferată, debleuri, canalelor de evacuare a apei și altor edificii, unde vegetația forestieră împiedică exploatarea normală a acestora. Autorizația pentru tăierile în fondul forestier și vegetația forestieră din afara fondului forestier se perfectează în două exemplare, primul fiind eliberat gestionarului/deținătorului, iar al doilea păstrându-se la instituția care a eliberat autorizația.

19. În aceste circumstanțe, instanța de apel a remarcat că, în mod temeinic instanța de fond a reținut drept neîntemeiată cerința înaintată de Gheorghe Serghienco, or, în susținerea poziției sale apelantul a prezentat instanței două acte eliberate de o comisie formată în cadrul Primăriei Cetireni, raionul Ungheni (f.d. 13, 50), unde din actul din 26 martie 2021, reiese că: „arborele de nuc este plantat la o distanță mai mică de 2 m”, iar, conform actului din 15 august 2022 „distanța de la linia de hotar a lui Gheorghe Serghienco până la copacul de nuc, amplasat pe terenul lui Nicolae Visan, este de 0,9 m”.

20. A mai constatat instanța de apel că, un act similar, eliberat tot de primăria Cetireni, a prezentat și intimatul, din care reiese că „distanța dintre

copacul de nuc amplasat pe terenul lui Nicolae Visan până la gard este de 1,20 m (măsurările s-au efectuat de la mijlocul copacului)”.

21. Totodată, instanța de apel a notat că, din declarațiile martorului Valentin Ușurelu, care activează în cadrul Primăriei Cetireni în calitate de inginer cadastral, rezultă că, distanța diferă în cele trei acte deoarece măsurările sau efectuat diferit. La primele măsurări s-a indicat distanța aproximativă. A doua oară s-a măsurat de la mijlocul copacului și a treia oară s-a măsurat copacul de la marginea dinspre gard.

22. În acest context, instanța de apel a relevat că, conform art. 19 alin. (1) - (3) al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, hotarul fix se stabilește prin marcarea hotarului terenului la fața locului prin puncte de hotar, cu racordarea acestora la punctele de reper sau la obiectele capitale din apropiere. (2) Hotarul fix se stabilește în baza actului de constatare pe teren, coordonat împreună cu proprietarii terenurilor adiacente. La stabilirea hotarului fix se întocmește în mod obligatoriu planul geometric al terenului. (3) Hotarul fix se stabilește la cererea și din contul proprietarului de teren.

23. Astfel, în sensul normei enunțate, instanța de apel a stabilit că, Gheorghe Serghienco a prezentat doar planșe fotografice și două acte eliberate de primăria satului Cetireni (f.d. 13, 50) care conțin date diferite referitor la distanța de la linia de hotar și copacul de nuc. Respectiv, instanța de fond, în mod just a constatat că în lipsa stabilirii hotarului fix dintre terenurile adiacente, nu poate fi stabilit dacă proprietarul terenului vecin nu a respectat în cazul sădirii copacului vizat în speță, distanța minima față de linia de hotar. Or, Gheorghe Serghienco nu a prezentat un act de constatare emis de inginerul cadastral, din care să rezulte linia de hotar dintre terenurile ce aparțin cu drept de proprietate apelantului și intimatului, și prin care să probeze că, Nicolae Visan, prin sădirea arborelui nu a respectat distanța minimă față de linia de hotar prevăzută de art. 598 alin. (2) din Codul civil.

24. Cu referire afirmațiile apelantului pe marginea depozițiile martorului Valentin Ușurelu, cu privire la faptul că, Vera Visan este mama pârâtului, iar, Valentin Ușurelu a muncit cu Vera Visan la primăria satului, în legătură cu ce sunt cointeresați în acest dosar, iar în asemenea cazuri, atât declarațiile pârâtului, cât și declarațiile martorilor indicați urmau a fi apreciate critic, instanța de apel, le-a apreciat drept nefondate, or, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiectiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Însă, la caz, Serghienco Gheorghe nu a realizat sarcina probațiunii în corespundere cu articolele 117, 118, 121, 122, 130 din Codul de procedură civilă.

25. În același context, instanța de apel a apreciază critic afirmațiile apelantului cu privire la faptul că, conflictul pe marginea copacului a apărut în 2017, or, însăși apelantul nu a negat faptul că copacul este sădit încă 20 de ani în urmă, iar conform planșei fotografice (f.d. 35), Nicolae Visan a tăiat o parte semnificativă din copac, în vederea reglării litigiului pe care amiabilă,

Gheorghe Serghienco neavând careva obstacole în folosirea terenului său, or, o situație contrară celei reținute, de către Gheorghe Serghienco nu a fost probată.

26. Cu referire la cerința privind repararea prejudiciului material, a cheltuielilor de judecată, instanța de apel a considerat-o drept neîntemeiată, or, potrivit art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

27. De asemenea, instanța de apel a reținut că, în cadrul judecării cauzei, instanța de fond a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 CEDO.

28. Prin urmare, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelant, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le-a apreciat ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

29. Subsecvent, instanța de apel a ținut să remarce faptul că apelantul, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu au avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

30. În această ordine de idei, instanța de apel a conchis că, concluziile primei instanțe sunt întemeiate și legale, în concordanță cu prevederile art. 239 din Codul de procedură civilă, prin urmare, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

31. La 24 mai 2023, prin intermediul poștei terestre (f.d.115), Gheorghe Serghienco, a declarat recurs împotriva deciziei din 23 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă integral acțiunea.

31.1. În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță cât și instanța de apel, suplimentar invocându-se că instanțele judecătorești ierarhic inferioare au interpretat și aplicat în mod eronat normele de drept material, au apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, astfel, concluziile instanțelor judecătorești ierarhic inferioare fiind în contradicție cu circumstanțele pricinii, iar, aceste încălcări au dus la soluționarea greșită a litigiului.

32. La 27 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa intimatului Nicolae Visan, copia recursului declarat de către Gheorghe Serghienco, împotriva deciziei din 23 martie 2023

a Curții de Apel Chișinău, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.119).

33. Deși, la 03 iulie 2023, Nicolae Visan a recepționat copia recursului, fapt confirmat prin avizul de recepție DS8010112846AS (f.d.121), acesta nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință, prin care să-și expună opinia referitor la recursul depus de Gheorghe Serghienco, împotriva deciziei din 23 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

34. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

35. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

36. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

37. Recursul declarat de avocatul Vladislav Roșca, în numele și interesele lui Mihail Madan, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

38. Art. 434 din Codul de procedură civilă, prevede că:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

39. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

40. Art. 432 alin. (2) lit.c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului reglementează că:

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța de judecată:

c) a interpretat în mod eronat legea;”

41. Art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului reglementează că:

„Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

42. Art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, reglementează că:

„Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

43. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

44. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 23 martie 2023.

45. Totodată, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc nr.2966 (f.d. 109), la 26 aprilie 2023, Curtea de Apel Chișinău a expediat părților, prin intermediul oficiului poștal, copia deciziei integrale din 23 martie 2023, însă, date privind recepționarea acesteia lipsesc la dosar.

46. Astfel, recursul declarat de către Gheorghe Serghienko, prin intermediul oficiului poștal, la 24 mai 2023, împotriva deciziei din 23 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, se consideră depus în termenul stabilit de art.434 din Codul de procedură civilă (a se vedea pct.38).

47. În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs).

48. În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră

inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

49. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

50. Din analiza recursului declarat rezultă că, Gheorghe Serghienco, a invocat temeii de admisibilitate prevederile art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de 24 mai 2023.

51. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurenta a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(2), lit. c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (*a se vedea pct.40*), nu a stabilit că instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

52. În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție verificând motivele de casare invocate în temeiul art. 432 alin. (3) din Codul de procedură civilă (*a se vedea pct.41*), atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile normei enunțate, deoarece se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

53. În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temeii de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

54. Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temeii de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

55. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

56. Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

57. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă (*a se vedea pct.42*), nu a depistat.

58. Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

59. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

60. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

61. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de Gheorghe Serghienko, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

62. În conformitate cu art.433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibil recursul depus de Gheorghe Serghienko, împotriva deciziei din 23 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni